

CORUS

Het Corus-toernooi (voorheen Hoogovens) in Wijk aan Zee heeft de voorbije weken ook weer enkele tientallen Limburgers getrokken. Mensen die er een paar dagen tussenuit piepen om in een hotelletje tussen de duinen te genieten van de schaaksfeer. Wijk aan Zee is in de tweede helft van januari altijd een waar schaakdorp. Overal waar je komt zie je schakers en schaaksters. In residentie Zeeduin, waar alle topgrootmeesters waren ondergebracht, kon zelfs een schaakmenu verkregen worden met een nagerecht in de vorm van eetbare witte en zwarte velden. Uit het hele land trekken jaarlijks zo'n vijftienhonderd mensen naar Wijk aan Zee om deel te nemen aan een vierkamp of tienkamp. Het is erg leuk om mee te doen. Je speelt immers in dezelfde zaal als de wereldtop. Voorin de hal schaakt de hoogste grootmeestergroep op een podium. Dan volgt, iets lager, een tweede groep topspelers. Achter een balustrade met beeldschermen waarop de partijen van de toppers gevolgd kunnen worden, spelen de amateurs. Er is een duidelijke pikorde. Want vooraan in de hal zitten de besten. En zo loopt het af naar groep negen achterin de zaal. Het is eigenlijk wonderlijk dat in een bomvolle hal met vele honderden mensen geschaakt kan worden. Maar de discipline onder de schakers is groot. Bij het bestellen van een kop soep, koffie of fris wordt gefluisterd. Gsm's staan uit. De partij naspelen gebeurt in het schaakcafé. En als in de schaakhal iemand even een klein kreetje slaakt of iets te hard praat, is er meteen iemand die hem of haar met een 'ssst' vermanend 'toesprekt'. Ieder is zich er van bewust dat de grootmeesters iets verderop niet gestoord willen worden. Stel je voor dat Kasparov

het te luidruchtig vindt. Komt-ie volgend jaar niet meer. En dat is wel het laatste wat we willen. Want Kasparov was ook dit jaar weer de attractie. Hij speelde niet zo briljant als vorig jaar, maar won het toernooi toch maar weer met 1,5 punt voorsprong. Hij is en blijft de absolute nummer een in de wereld. Zijn achtervolgers op de wereldranglijst eindigden ook in Wijk aan Zee achter hem: Anand, Kramnik en Leko. Deze drie kunnen de troonpretendenten genoemd worden. Van hen is de Hongaar Peter Leko de jongste. Hij is pas twintig. Op z'n twaalfde riep hij al dat hij wereldkampioen wilde worden. En jawel, hij is goed op weg. Onlangs leerde hij FIDE-kampioen Khalifman in een korte match nog een lesje met 4,5-1,5. Hier volgen enkele mooie momenten uit het Corus-toernooi.

Morozevitsj-Lpoetian
ZIE DIAGRAM 1. Wit maakt het mooi uit. Met een torenoffer, even later gevolgd door een loperoffer slaat hij de bescherming rond zwarts koning weg en besluit de partij met een mataanval. 34.Txh7 Dxh7 35.Txd6 Dc7 36.Lf7+ Kxf7 37.Dxg6+ Zwart geeft op.

In de zevende ronde deed zich iets zeldzaams voor. Bij Kasparov-Anand en Van Wely-Short werden lange tijd dezelfde zetten gespeeld. Dat ging zo door tot de 21e zet.

ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 21.Dd6.
Zo stond het op beide borden. Vanaf nu veranderde het. Short koos hier voor 21...Tfc8 en na 24 zetten werd al tot remise besloten. Aan het andere bord duurde het een stuk langer. Daar speelde Anand 21...Lf3. Hij offert een pion om zich te bevrijden. Hier werd het eveneens remise maar pas na 56 zetten.

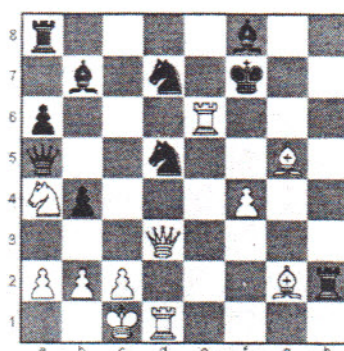
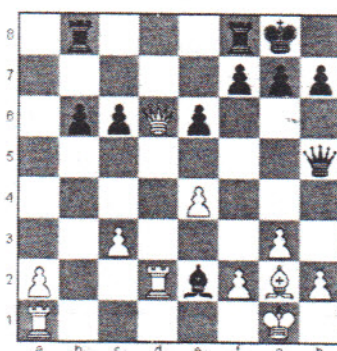
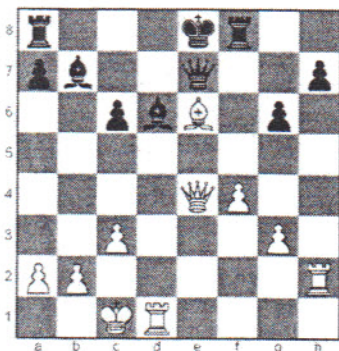
Tot slot een mooi moment uit Kasparov-Van Wely.
ZIE DIAGRAM 3. Wit heeft zojuist 22.Dd2-d3 gespeeld. Een zet die op het eerste oog ongevaarlijk lijkt, maar toch enorme uitwerking heeft. Als zwart de toren neemt, volgt bijvoorbeeld 22...Kxe6 23.Dg6+ P7f6 24.Lxd5 Lxd5 25.Dxf6 Kd7 26.Pb6.

In de partij verliep het als volgt: 22...Lg7 23.Df5 Kg8 24.Txd5 Dxa4 25.Te7 Zwart geeft het op.

Het Limburgs kampioenschap voortgezet onderwijs is gewonnen door Sophianum uit Gulpen. Het winnende team bestond uit Jos Gubbels, Rob Vanwersch, Sander Vanwersch en Philip Lenaers.

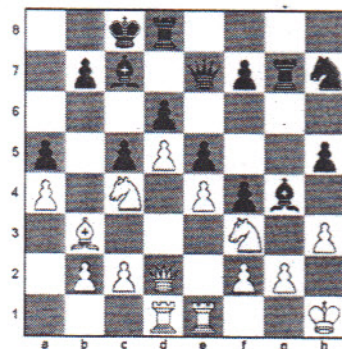
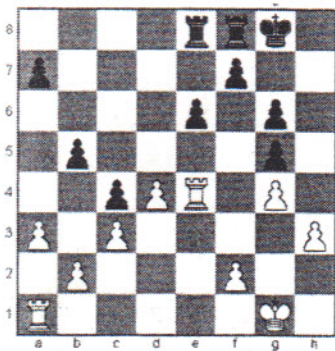
Het Open Kampioenschap van Noord-Limburg in Horst trok een recordaantal deelnemers van zestig. Winnaar werd voor de derde keer op rij G. van Laatum uit Dordrecht.

Het Hein Meddelertoernooi in Brunssum is gewonnen door Gaston Dörenberg, gevolgd door Henk Temmink en Marcel Winkels.

Ridders

De geschiedenis van het schaakspel is vele eeuwen oud en zeer omvangrijk. Een greep in de historie is dan ook altijd slechts het belichten van een piepklein deeltje. Alsof je een kruimel uit een woestijn tevoorschijn haalt. Vandaag uit die rijke historie een onderwerp: ridderromans waarin het schaakspel voorkomt. De lijfarts van koning Alfonso VI van Castilië en Leon (1065-1109) publiceerde een geschrift in het Latijn waarin hij de zeven vaardigheden of deugden van de ridder vastlegde. Hij noemde: paardrijden, zwemmen, boogschieten, zwaardvechten, vogel vangen, schaak spelen en verzen maken. Een ridder stond pas bij zijn vorst in aanzien, als hij aan al deze zeven vaardigheden kon voldoen. Schaken nam dus al in die tijd een belangrijke plaats in. In veel middeleeuwse ridderromans speelt het schaakspel een rol. Zo is er een roman waarbij ridder Floris een poortwachter om de tuin leidt om zijn geliefde uit haar gevangenschap te bevrijden. Dat doet hij door middel van het schaakspel, waaraan de poortwachter verslaafd is. In de romans gaat het er vaak woest aan toe. Neem bijvoorbeeld de roman waarbij Garin aan het hof van Karel de Grote komt met een grote reputatie als schaakspeler. Karel de Grote test dat. Garin zou bij winst de roem van heel Frankrijk oogsten en Karels koningin tot vrouw. Zou hij verliezen, dan zou het hem de kop kosten. Geen wonder dat bij dit soort praktijken de Kerk het schaakspel vanaf 1061 enige tijd verboden heeft. Bij de romans is echter niet alles historisch verantwoord. Veel verhalen zijn 'geromantiseerd'. Wat wel historisch is of schijnt te zijn, komt van een Engelse schaakhistoricus die zei dat het in de Middeleeuwen heel gebruikelijk was dat omstanders hun mening gaven over de stand in de partij en welke zet er gedaan zou moeten worden. In de

huidige tijd zouden we die mensen meteen de zaal uit zetten. In de roman Huon de Bordeaux eiste Huon echter absolute stilte. Hij speelde tegen de dochter van de koning en als hij won, mocht hij van de koning met haar het bed delen. Huon vond het weinig ridderlijk om zich te laten helpen met het commentaar van de toeschouwers.

Terug naar de ridders van de dag van vandaag. Hier een fragment uit het teamtoernooi in Tegelen. Een van de weinigen die tijdens dat toernooi een score van honderd procent behaalde (3 uit 3) was good-old Cor van Vliet van Caïssa Geleen.

In DIAGRAM 1 zien we hoe hij, met wit spelend, de partij naar zich toe trekt. Vanuit deze stelling speelde zwart 1...f5. Daarmee krijgt wit de mogelijkheid om met zijn toren het veld e5 te bezetten: 2.Te5. Hierna volgt 2...a6 3.Tae1 Kf7 4.Kg2 Kf6 5.d5 Kf7 Nu had wit eventueel d6 kunnen spelen, maar hij kiest voor pionwinst en dat is ook voldoende voor de winst.

Nog een partij van twee gevorderde

ridders: Gerrit de Wit ('t Pionneke) en Frits Hendriks (SV Schaesberg). Zij speelden bij de senioren/veteranen van het Persoonlijk Kampioenschap van Limburg tegen elkaar. Zie DIAGRAM 2.

Dit is de stand na 25 zetten. Zwart-speler Hendriks heeft zojuist

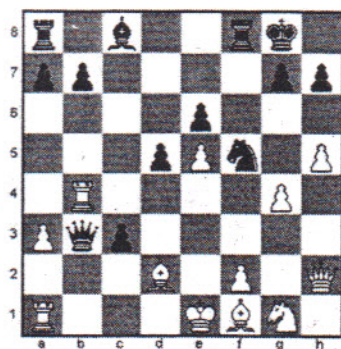
25...Lg4 gespeeld. Een loperoffer! Er volgde 26.hxg4 hxg4 27.Pfxe5 Dh4+ 28.Kg1 dxe5 29.d6 Pg5 30.d7+ Kb8 31.Dd5 Th7 32.Kf1 f3 en wit geeft op.

Na jarenlange afwezigheid in het wedstrijdschaak heeft Rien Seip zijn rentree gemaakt bij Caïssa Geleen. Bij zijn comeback kwam 'ridder Rien' tegenover een oude bekende te zitten, de door de wol geverfde Ger Hahn. Ze speelden een spectaculaire partij. Hahn bleek te sterk, maar als Seip dit spektakelschaak nog vaker laat zien kunnen we nog veel plezier van hem beleven.

Hahn (H'broek 3) - Seip (Caïssa 2) 1.e4 e6 2.d4 d5 3.Pc3 Lb4 4.e5 c5 5.a3 Lxc3+ 6.bxc3 Pe7 7.Dg4 0-0 8.h4 Pd7 9.h5 f5 10. Dg3 Da5 11.Ld2 Da4 12.Kd1 cxd4 13.Th4 f4 14.Txf4 Pf5 15.Dh2 Pc5 16.g4 Pb3 17.cxb3 Dxb3+ 18.Ke1 dxc3 19.Tb4

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 19.Tb4 (het leuke van deze zet is dat na 19...cxd2+ 20.Kxd2 de zwarte dame gevangen is)

19...Dc2 20.Lc1 d4 21.gxf5 d3 (dit ziet er op het eerste gezicht prachtig uit voor zwart met zo'n brutaal opgestelde dame en ver opgerukte pionnen. Maar schijn bedriegt. Wit kan de aanval afslaan) 22.Lxd3 Dxd3 23.Dg3 Dxf5 24.h6 g6 25.Pe2 c2 26.Le3 Dd3 27.Td4 Db3 28.Tb4 Dd3 29.Td4 Db3 30.Tc1 a5 31.Td2 b5 32.Tdxc2 Dxa3 33.Lc5 Dxc3 34. fxc3 Tf5 35.Ld6 Lb7 36.Tc7 Ld5 37.Tg7+ Kh8 38.Tcc7 (1-0).

ON LINE

Schaken leent zich als geen andere sport voor beoefening per computer en internet. Dat heeft 's werelds beste speler Gary Kasparov ertoe gebracht om het eerste grote 'on line super chess tournament' te organiseren. Dit toernooi is vorige week van start gegaan. Het ligt in de bedoeling dat dit jaar nog meer van dit soort toernooien worden gehouden. De opzet is uniek: de deelnemers komen van vijf verschillende continenten en zij zullen dank zij internet ook werkelijk gewoon vanaf hun eigen continent kunnen meespelen. De meeste spelers zitten gewoon thuis achter de computer of spelen vanaf hun vakantieadres. Waar je ook zit, het doet er niet toe, als je maar aangesloten bent op internet. De Engelsman Short speelt bijvoorbeeld vanuit Griekenland. De deelnemers zijn zestien topspelers. Favoriet is natuurlijk Kasparov zelf. Bekende namen zijn verder Morozevich, Adams, Short, Seirawan, Svidler, Sokolov, de Nederlanders Van Wely en Piket en de veteraan Gulko die onlangs nog kampioen van de Verenigde Staten werd. Opvallende deelnemer is voorts... Deep Junior. Dit is een supersterke schaakcomputer die in Israël staat opgesteld. Er wordt gespeeld volgens de knock-out formule, zodat na de eerste ronde nog acht spelers over zijn, vervolgens nog vier en dan nog twee die de finale spelen om de eerste prijs die 20.000 dollar bedraagt. Uitgeschakeld worden is natuurlijk minder erg dan in een normaal 'bordtoernooi'. Een speler die er in dit toernooi na de eerste ronde uitvliegt, kan zich troosten met de gedachte dat hij in ieder geval geen verre reis heeft hoeven maken. Voor de liefhebbers is zo'n internettoernooi bijzonder aantrek-

kelijk: de hele wereld kan via internet meekijken. Met spanning wordt een confrontatie tussen Kasparov en Deep Junior tegemoet gezien. Als 's werelds beste speler tegen het schaakcomputermonster komt te spelen, wordt dat de eerste keer sinds de match in 1997 tegen Deep Blue dat Kasparov weer tegen een computer schaakt.

Bij SV De Driesprong speelde Henk Steyvers uit Stramproy een voortreffelijke partij tegen de eveneens uit Stramproy afkomstig Hans van Dornaël, de voorzitter van de club. Steyvers gaf een lesje in het Evans-gambiet, een opening die tot scherp spel leidt.

1.e4 e5 2.Pf3 Pc6 3.Lc4 Lc5 4.b4 Lxb4 5.c3 Lc5 6.d4 exd4 7.0-0 h6? (hier wijkt zwart af van de theorie. Het vervolg leert dat wit nog enkele matige zetten van zwart voortreffelijk uitbuit)
8.cxd4 Lb6 9.Te1 Pa5 10.Lxf7+ Kxf7 11.Pe5+

ZIE DIAGRAM 1, de stelling na 11.Pe5+

11...Kf8

(Dit verliest een toren. Maar zwart had weinig keus. 11...Ke8 zou ook niet goed zijn geweest vanwege 12.Dh5+ g6 13.Dxg6+ Ke7 14.Df7+ Kd6 15.Pc4+ Pxc4 16.Lf4+ Pe5

17.Lxe5+ Kc6 18.Dd5 mat. Ook 11...Ke6 zou zwart geen goed hebben gedaan, want dan was gevolgd: 12.Dg4+ Kd6 13.Pf7+)

12.Pg6+ Ke8 13.Pxh8 Df6 14.Dh5+ Kd8 15.Pf7+ Ke7 16.La3+ d6 17.e5 Dxf7 18.exd6+ Kf8 19.d7+ c5 20.Te8+ en zwart gaat mat.

Uit de competitie om het kampioenschap van Tegelen volgt hier Jan Bongaerts-Ben Janssen. We komen in de partij na 30.Ld7-c6.

ZIE DIAGRAM 2.

We zien nu hoe zwartspeler Janssen materiaal gaat winnen: 30...Pe4 31.Le3 Pf6 32.h4 Tc8 33.Tc1 Pg4 34.Lg1 Lh6 35.Tc3 Ld2 36.Lxd5 Ta1+ 37.Kg2 Lxc3 en het is beslist. Na 48 zetten gaf wit op.

Tot slot een van de mooiste momenten uit het Corus-toernooi in Wijk aan Zee: Morozevich-Nikolic.

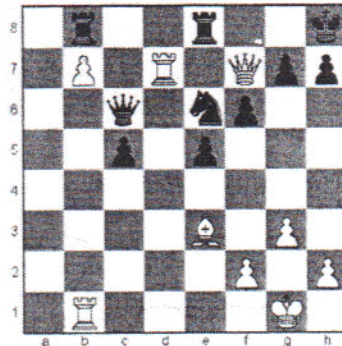
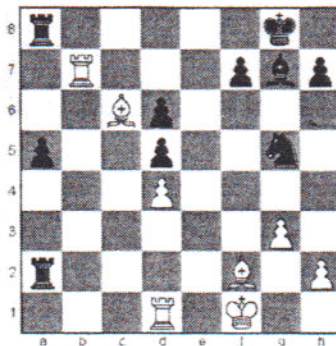
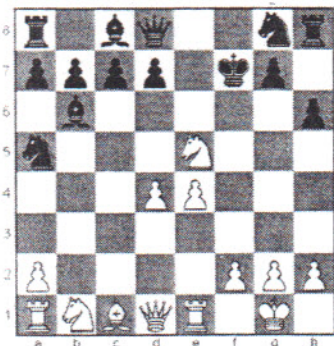
ZIE DIAGRAM 3.

Hier speelt wit 36.Lh6!! Tg8 37.Tbd1 Tb8 38.Lxg7+ Pxg7 39.Dxf8 Txf8 40.Td8 Pe6 41.Txf8+ Pxf8 42.b8D Kg7 43.Da7+ Kh6 44.Df7 (1-0)

Bij SV Schaesberg is lid van verdienste Freed Holterbosch gehuldigd vanwege zijn 25-jarig lidmaatschap.

SV Caïssa houdt zondag vanaf 10 uur een jeugdtoernooi in het Hubertushuis, Jan Willenstraat 1, Geleen.

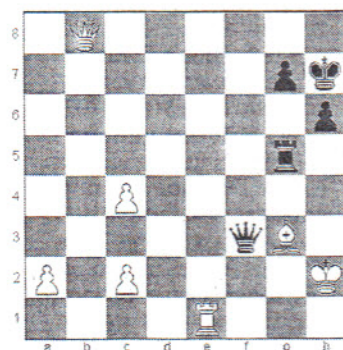
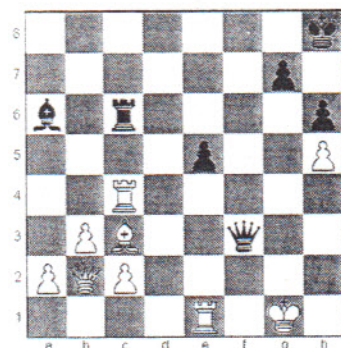
Pion = Promoveren Is Ons Nut.

BIBLIOTHEEK

De schaakcollectie van de Maastrichtse stadsbibliotheek begint flink uit te dijen. Het is inmiddels de op twee na grootste in Nederland. Alleen de verzamelingen in de Koninklijke Bibliotheek in Den Haag en het Max Euwe Centrum in Amsterdam zijn groter. Maastricht mag er ook wezen. De collectie is onlangs aanzienlijk uitgebreid. De bibliotheek heeft een verzameling van ongeveer 200 boeken ontvangen van de vereniging VSM en ruim 300 boeken van de bekende eindspelspecialist Jan van Reek uit Margraten. Deze collecties komen bovenop de verzameling van zo'n 600 boeken die de bibliotheek reeds had, bestaand uit de privécollectie van de Maastrichtse huisarts en oud MSV-voorzitter dr. Bingen (1878-1945). In totaal bezit de bibliotheek nu dus 1100 boeken, waaronder vele zeldzame zeer oude exemplaren. Niet alle boeken worden door de bibliotheek uitgeleend, want nogal wat oude boeken zijn daar te kwetsbaar voor. Deze kunnen echter wel ingeziën worden. De directie is van plan de collectie nog verder uit te breiden. Er zijn toezeggingen binnen voor nog meer boeken. Bovendien zullen ook schaak cd-roms aangeschaft worden. Het ligt in de bedoeling dat op de tweede verdieping een leuke schaakhoek komt met onder meer internet, software en schaaktafels.

Twee Limburgers, Martijn Dambacher uit Blerick en oud-Venraynaar Oscar Lemmers, zijn heel ver gekomen in het plaatsingsstoernooi voor het NK. Beiden kwamen in dit knock-outtoernooi bij de laatste acht. Zouden ze nog één ronde verder zijn gekomen, dan waren ze bij de beste vier geëindigd en hadden ze een 'startbewijs' gekregen voor de finale van de Nederlandse kampioenschappen waar 's lands beste

grootmeesters van 6 t/m 19 mei aan deelnemen. De vier geplaatsten zijn Nijboer, Bosboom, Grooten en De Vreugt. De beide Limburgers hebben het dus nét niet gehaald, maar ze hebben geen gek figuur geslagen. Vooral Dambacher mag tevreden zijn. Van de 32 deelnemers was hij op rating de nummer 31. Toch haalde hij de laatste acht. Vooral zijn winst op Van der Weide was een topsensatie. Na twee partijen was het 1-1. Toen volgde de tie-break: twee rapidpartijen van 25 minuten. Ook hierna was het nog gelijk. Daardoor moesten vluggertjes de beslissing brengen en gold de 'sudden-death'. De slijtageslag duurde tot tegen middernacht! In het derde vluggertje viel de beslissing en zat hij bij de laatste acht.

Van der Weide-Dambacher
We maken een sprong in de partij en zien de stelling na de 46e zet van wit.

ZIE DIAGRAM 1 na 46.h5
46...Lxc4
(46...Tf6 47.Lxe5 Df2+ 48.Kh1 Dxe1+ 49.Kg2 Df1+ 50.Kh2 Tf2+ 51.Kg3 Tf3+ 52. Kh2 Th3#)

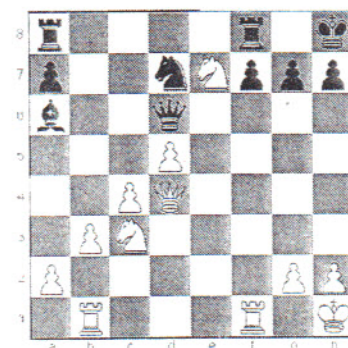
47.Lxe5 Dxh5 48.bxc4 Df3 49.Db8+ Kh7 50.Tg3 Tg6 51.Kh2 Tg5
ZIE DIAGRAM 2, de stelling na 51...Tg5 (nu is wit gedwongen zijn dame af te staan)
52.De5 Txe5 53. Txe5 Dc3 54.c5 Dxc2+ 55.Kh3 g5 56.a3 Kg6 57.Te6+ Kg7 58.Te5 Dc4 59.a4 Dxa4 60. Td5 Dc6 61.Te5 Kf6 62.Kg4 h5+ (0-1)

Tot slot de winst van Lemmers op Europees jeugdkampioen Dennis de Vreugt.

Lemmers-De Vreugt
1.e4 e5 2.Lc4 Pf6 3.Pc3 Le7 4.f4 d6 5.d3 O-O 6.Pf3 Pbd7 7.O-O c6 8.Kh1 exf4 9.Lxf4 Pc5 10.De1 d5 11.exd5 b5 12.Pe5 bxc4 13.Pxc6 Db6 14.Pxe7+ Kh8 15.dxc4 Dxb2 16.Ld6 Pfd7 17.Dd2 La6 18.Tab1 Da3 19.Dd4 Pb3 20.cxb3 Dxd6

ZIE DIAGRAM 3, de stelling na 20...Dxd6 (nu gaat wit met de dame inhakken op g7)
21.Dxg7+ Kxg7 22.Pf5+ Kg6 23.Pxd6 Tad8 24.Tbe1 Pf6 25.Pde4 Pg8 26.Te3 f6 27.Tg3+ Kh6 28.Tf4 Kh5 29.Pe2 Lc8 30.Pd4 Tde8 31.Pf3 f5 32.Th4# (1-0)

De Limburgse bond is een project gestart met het doel de schaaksport te laten groeien. Het project wordt

begeleid door beroepskrachten van de provinciale instelling Symbiose. De start is gemaakt in de regio zuid-oost. Clubs in die regio vaardigen mensen af voor enkele werkgroepen die nieuwe (gezamenlijke) initiatieven gaan opzetten. Er zijn al diverse ideeën: een gezamenlijke website, gezamenlijke brochure, schaaklessen op scholen, deskundigheidsbevordering van jeugdtrainers, een jeugdtalentendag en een gezamenlijk jeugdtoernooi.

LOPER = Luidde Ook Plechtig Eens Raadsheer.